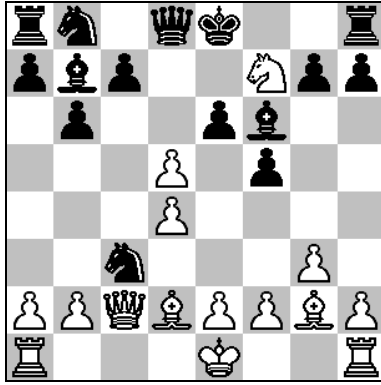

Karşıyaka'dan Merhabalar,

İtalya'nın Torino kentinde düzenlenen 37. Satranç Olimpiyatları genel kategoride Ermenistan'ın, bayanlar kategorisinde ise Ukrayna'nın zaferi ile sonuçlandı. Bir satrançsever olarak olimpiyatları ilgiyle takip ettiğimi söyleyebilirim. Özellikle erkekler kategorisinde GM Magnus Carlsen ve GM Sergei Karjakin, bayanlar kategorisinde ise WFM Hou Yifan gibi genç yıldızların olağanüstü performansları profesyonel satrancın almış olduğu boyutu hepimizin gözleri önüne serdi. Önümüzdeki yıllarda bu neslin, aynı Aronian – Grischuk – Ponomariov – Bacrot dörtlüsü gibi, satrancın zirvesine damgasını vuracağını tahmin etmek için herhalde bir kahin olmamız gerekmiyor.

Ermenistan'ın 1. masasında oynayan GM Levon Aronian'ın sağlam oyununa GM Vladimir Akopian ve GM Gabriel Sargissian'ın skorer oyunları eklenince başarı kaçınılmaz oldu. Böylece son 2 olimpiyatta bronz madalyayı kapamış komşumuz, başarısını bir basamak daha artırdı.

Aronian – Navara, 11 ♘f7!! hamlesinden sonraki konum.

Rusya'nın ise diğer rakiplerinden daha kuvvetli bir kadroyla İtalya'ya gelmiş olmasına karşın, başarılı olamaması olimpiyatların sürprizleri arasında nitelendirildi. Yine de GM Vladimir Kramnik'in uzun süren formsuz dönemine 1. masalardaki 6.5/9 skoru ve 2847'lik performansı ile noktayı koyması, bizleri yıl sonunda çekişmeli bir Topalov – Kramnik maçının beklediğini gösterdi.

Bayanlarda ise kuvvetli Ukrayna takımı çok rahat bir şekilde +12=1 skoru ile şampiyonluğu kazandı.

Milli Takımlarımızdan özellikle de bayan takımının çok iyi bir sıralamada turnuvayı bitirdiğini (24. sırada) söyleyebiliriz. Erkek takımımız da zorlu rakipleri arasında 38. sırayı aldı. Umuyoruz ki 2008 yılında Almanya'nın Dresden kentinde düzenlenecek olan 38. Satranç Olimpiyatları'nda Milli Takımlarımız'ı daha üst basamaklarda göreceğiz.

Satranç Olimpiyatları ile aynı dönemde oynanan bir başka turnuva olan Muresul Kupası, Romanya'nın Arad kentinde düzenlendi. 8. Kategori ve (2443) rating ortamalı turnuvada ülkemizden katılan kuvvetli oyuncumuz IM Mert Erdoğan, 5/9 skoru ve 2493 ELO performansı ile başarılı bir turnuva geçirdi. Kendisinin bu turnuvada oynamış olduğu güzel bir partisini incelemeye ne dersiniz?

IM Alexandru Butunoi (2414) – IM Mert Erdoğan (2375)

Muresul Kupası, Arad – Romanya, 2006, [C99]

1 e4 e5 2 ♘f3 ♘c6 3 ♙b5

İzmir'in Milli oyuncularıyla yapmış olduğu çalışmalarda, GM Lajos Portisch beyazların 1 e4 e5 devamyolunda açılıştan avantaj mücadelesine girebilmesi için İspanyol (ya da belki İskoç) açılışına girmesi gerektiğinden bahsetmişti. Herhalde bu nedenle İspanyol Açılışı günümüz üst düzey satranç oyuncuları arasında en sık rastladığımız varyantların başında gelmektedir.

3...a6 4 ♖a4 ♜f6 5 0-0 ♙e7 6 ♜e1 b5 7 ♙b3 d6 8 c3 0-0 9 h3

Daha önceki köşe yazılarımda birinde de bahsettiğim gibi, siyahların d4-karesine ...♙g4 hamlesi ile baskı uygulamasını engellemek isteyen, 'profilaktik' hamle. Bu konuma daha önce defalarca ulaşılmış olduğu için birçok satranç partisinin analizlerinde, ilk hamlelerin yorumsuz verilmiş olduğunu görebilirsiniz. Teori: kiminin rüyası, kiminin kabusu ☺

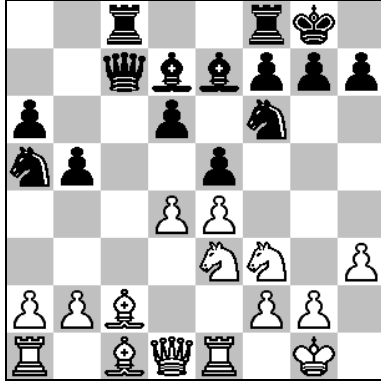
9...♞a5

c-hattından karşı oyun yaratabilmek adına, c7-piyonunun önünü boşaltarak. Elbetteki beyazlar 'İspanyol Fili'nden kolay kolay vazgeçmek istemeyecektir.

10 ♙c2 c5 11 d4 ♞c7 12 ♞bd2 cxd4

Her iki tarafında önceki hamlelerinde şekillendirdiği planlarına sadık kalarak oyuna devam ettiklerini görüyoruz. Siyahlar c-hattını açmayı başarırken, beyazlar da hem gelişimlerini tamamlıyor, hem de rakibinin c-hattından olası girişimini engellemeye çalışıyor.

13 cxd4 ♙d7 14 ♞f1 ♜ac8 (D)

15 ♞e3

Tematik ♞f1-♞e3 (ya da bazen ♞g3) manevrası artık İspanyol Açılışı takipçileri için bir sürpriz olmamalı. Bu noktadaki beyaz at, c4-d5-f5 gibi kritik kareleri kontrol etmeyi amaçlıyor.

15...♞c6 16 d5

En sonunda beyazlar merkezdeki 'tansiyon'un düşürülmesi zamanı geldiğine karar veriyor. Böylelikle siyahların atı pasif bir noktaya gönderilebilir ve ayrıca Romen IM en öncelikli hedefleri arasında yer alan şah kanadı hücumuna daha rahat konsantre olabilir. Merkezden yapılacak karşı taarruzlar engellendiği takdirde kanatlardan yapılacak olan saldırılar daha rahat başarılı olabilir.

16...♞b4 17 ♙b1 a5

Atın olası 'rahatsız ediliş'lere karşı saklanabileceği bir a6-karesini yaratarak.

18 a3 ♞a6 19 b4!

Kuvvetli alan kazanma hamlesini mümkün kılan, elbetteki bir kere daha taktik öğeler oluyor. Şimdi 19...axb4 20 axb4 ♞xb4? devamıyolu 21 ♙d2 ♞c5 22 ♞b3 yanıtı dolayısıyla siyahlara kayıp olacaktı. Her iki oyuncunun şu ana kadar Kasparov – Piket ½ - 2000, Leko – Kamsky 1-0 - 2006, gibi partileri takip ediyor olması, gerçekten de tahtada çok sıkı bir teorik mücadelenin yaşandığını gösteriyor.

19...♜a8 20 ♙d2 ♞b7

Partinin bütününü düşündüğümüzde sıkça rastladığımız kare boşaltma amacı ile. Bu defa da c7-karesi siyah atın kullanımı adına boşaltılıyor (ki bu durum, b5-piyonunun desteklenmesi adına çok önemlidir).

21 g4

Merkez ve vezir kanadını yeterince durdurduğunu düşünen IM Butunoi şah kanadından harekete geçmenin zamanı geldiğini düşünmüş olmalı. Ancak Corus 2006 turnuvasında Amerikalı rakibi olan GM Kamsky karşısında GM Leko, f5-karesinden g4 piyon sürüşünü yapmadan yararlanmış ve rahat bir galibiyet elde etmişti. Tabii, incelemekte olduğumuz konumda bahsedilen partiden bazı farklılıklar olduğunu da söylemeden geçmeyelim.

21...g6 22 ♔d3 axb4 23 axb4 ♖c7 24 ♕e2 ♗xa1 25 ♗xa1 ♗a8

Rakibin olası saldırıları başlamadan tahtaki taşların sayısını azaltmak amacıyla. Böylelikle karşımıza bir prensip daha çıkmış oluyor: konumunuz baskı altındaysa tahtadaki taşların sayısı (özellikle de saldıran taşların) azaltarak rahatlamayı hedeflemeliyiz.

26 ♖c2 h5!

IM Erdoğan'dan güzel bir tepki. Böylelikle, beyazın saldırısı daha ciddi boyutlara ulaşmadan siyahlar rakibini g4-piyonu ile ilgilenmeye mecbur bırakıyor.

27 ♖h2 hxg4 28 hxg4 ♖h7!

26. hamledeki planın devamı. f3-karesinden atın uzaklaştırılması sonrasında biraz olsun zayıflayan g5-karesinin kontrolü, siyahların karşı şans yaratabilmesi adına çok önemli. Gerçekten de 'kare kontrolü' konusu, birçok partinin sonucuna doğrudan etki etmiştir.

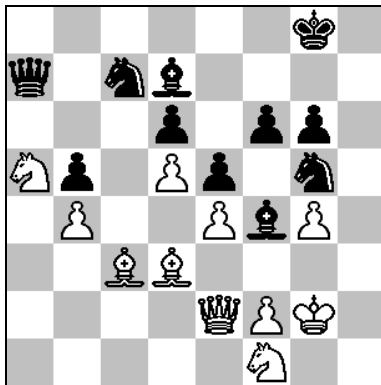
29 ♗g2 ♗xa1 30 ♖xa1

Böylelikle beyazlar a5-karesinin kontrolünü sağlamış olacak. Ancak Botvinnik – Capablanca 1-0 - 1938 partisinde de benzer bir uygulamasını gördüğümüz bu fikir, gerçekten de beyazların doğru planı mıdır, onu birazdan daha iyi anlayacağız.

30...♗g5! 31 ♖b3 ♕a7 32 ♖a5 f6 33 ♗c3 ♗f4

Yavaş yavaş siyah taşların, özellikle de siyah karelerden rakip kampa sokulduğunu görüyoruz. Oysa beyazlar konumunda fazla bir gelişim kaydedemedi.

34 ♖f1 ♖g5 (D)

35 f3 ♗g7 36 ♗e1 ♕b8 37 ♗h4 ♕h8 38 ♗xg5?!

Evet, g5-karesindeki atın varlığı gerçekten de beyazların canını sıkışmış olmalı, ancak bu devamıyolunda da siyah karelerin kontrolü tam anlamıyla IM Erdoğan'nun eline geçmiyor mu?

38...♙xg5 39 ♖c2 ♗b8 40 ♖f2 ♗a6

b4-karesindeki beyaz piyonun zayıflığından faydalanan siyahlar bu şekilde taşlarını yeniden organize etmeyi başarıyor.

41 ♗b2 ♗b6 42 ♗c3 ♙h4

En sonunda beyaz vezire 'aşırı yüklenilmiş' oldu, çünkü kendisi hem b4-piyonunun, hem de siyah karelerin zayıflığını tek başına savunamıyor. Tüm bunlara neden olan ise, beyazların anlamsız ♗a1-b3-a5 manevrası ile kaybettiği zamanda siyahların durumunu sürekli olarak geliştirmiş olmasını gösterebiliriz.

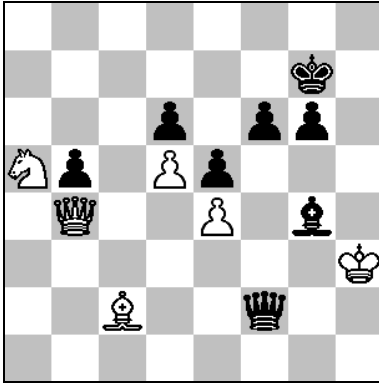
43 ♗g3 ♙xg3 44 ♙xg3 ♖g1+

Partinin geri kalan kısmında beyaz vezirin sürekli olarak ortaya çıkan yeni zayıflıklar karşındaki çaresizliğine tanıklık edeceğiz.

45 ♙h3 ♖f2

Zayıf f3-piyonunu baskı altına alarak.

46 ♙c2 ♗xb4! 47 ♖xb4 ♗xf3+ 48 ♙h2 ♖f2+ 49 ♙h3 ♙xg4+! (D)

50 ♙xg4 ♖g2+ 51 ♙h4 g5+ 52 ♙h5 ♗h3# mat engellenemediğinden dolayı...0-1

Bir sonraki *Analiz* köşesinde görüşünceye dek, hoşçakalın...

Hazırlayan: FM Alper Efe ATAMAN